

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра історії слов'ян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи

Рівень вищої освіти	Третій (Phd)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Політологія

Івано-Франківськ-2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **052 Політологія** освітньої-наукової програми **Політологія**.

Розробники: Комар В. Л., професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії слов'ян.

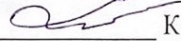
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні історії слов'ян

протокол № 1 від « 26 » _____ серпня _____ 2020 р.

завідувача кафедри Комар В. Л.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету історії, політології і міжнародних відносин**

протокол № 1 від « 26 » _____ серпня _____ 2020 р.

Голова науково-методичної комісії Кугутяк М.В..

© Комар В. Л.

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2020р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2-ий	2-ий
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин: для денної форми навчання: 3 аудиторних – 38 самостійної роботи студента – 52	3-ій	3-ій
	Лекції:	
	20	
	Практичні (семінарські):	
	18	
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	екзамен	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи» розширення знань щодо особливостей формування, структурування партійних систем у країнах Центрально-Східної Європи.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) загальних компетентностей:

- здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну дослідницьку позицію (ЗК-1);
- здатність визначати відповідні завдання та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання та розуміння (ЗК-2);
- здатність організовувати набуття теоретичних та практичних навичок, скеровуючи зусилля і об'єднуючи результати різних досліджень, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну (ЗК-5);
- співпраці в місцевому та міжнародному середовищі, щоб завершити спеціальні завдання, пов'язані з дисципліною (збір та опрацювання даних, розвиток аналізу, представлення та обговорення результатів). (ЗК-6);

2) професійних компетентностей:

- глибокі обґрунтовані знання політичних процесів та міжетнічних і міжцивілізаційних взаємин; детальні знання спеціальної області дослідження в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної політологічної області дослідження (ПК-1);
- знання ресурсів (включаючи ті, що базуються на ІКТ), доступних для дослідження в спеціальній політологічній області та суміжних областях (ПК-3);
- здатність знаходити, відбирати, контекстуалізувати та інтерпретувати значні обсяги документального, монографічного та нормативно-правового матеріалу. (ПК-4);
- здатність планувати та на основі дослідження робити внесок до політологічних знань, пов'язаних з важливою задачею, що відповідає якості матеріалів для друку (ПК-5);
- розуміння та здатність застосовувати на практиці принципи спільного дослідження в політології і поведінкових науках (ПК-6);
- здатність володіти інформаційно-комунікаційними технологіями та методичними основами їх застосування в освітньо-науковій політологічній діяльності; впроваджувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання освітньо-наукових політологічних завдань, моделювання, моніторингу та опрацювання результатів політологічних досліджень (ПК-7).

Крім того, вивчення вказаної вибіркової навчальної дисципліни дозволить здобувачу у подальшому орієнтуватися в проблематиці основних тенденцій розвитку сучасних партійних систем країн Європейського Союзу

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньо-наукової програми (ОНП):

ОК.02	Теорія та методологія сучасної філософії
ОК.03	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами
ВК.01	Державотворчі процеси в Україні

ВК.03.01

Системи державного правління країн Європейського Союзу /
Системний аналіз і теорія політичних систем
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Політологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати публікації, в межах та поза областю дослідження.	ПРН-1
здатність використовувати критичні знання в громадській сфері, що підтверджено публікацією принаймні однієї оглядової статті та статті з огляду книги	ПРН-2
здатність детально розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників добре обґрунтований план дослідження для вирішення важливого завдання.	ПРН-3
здатність завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як нотатки, бібліографія та публікація відповідних документів.	ПРН-4
здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально-орієнтовані робочі зустрічі).	ПРН-5
здатність аналізувати та посилається на відповідні основні політологічні роботи в письмовій формі, через усні виступи та презентації, в дисертації, знання дискусій та трендів.	ПРН-9
обізнаність та здатність взаємодіяти інтелектуально з найновішими політологічними дослідженнями в спеціальній області дослідження.	ПРН-10
здатність використовувати облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси, щоб локалізувати джерела та документальний матеріал, корисний для свого власного дослідження.	ПРН-11
здатність планувати оригінальний вклад на основі дослідження політологічних знань, пов'язаних з важливою задачею, який є відповідної якості для друку.	ПРН-13
знання основних можливостей наукової співпраці для поведінкових наук, презентуючи критичний звіт про принаймні одну важливу програму, визначаючи позитивні/негативні аспекти своєї власної області дослідження.	ПРН-14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
володіти методологією аналізу політологічних текстів, вмінням аналізувати джерельну базу дослідження	ПРН-1
вміти написати та оформити наукову чи науково-популярну статтю з визначеної проблематики	ПРН-2
вміти формулювати результати дослідження	ПРН-3
вміти планувати наукове дослідження	ПРН-4
вміти презентувати наукове дослідження	ПРН-5
знати основні напрямки досліджень у галузі розвитку та функціонування партійних систем країн Центрально-Східної Європи	ПРН-10
вміти використовувати електронні джерела для висвітлення процесів партійного будівництва	ПРН-11
вміти виокремити оригінальність та актуальність власного наукового здобутку	ПРН-13
знати головні особливості, сутність та перспективи розвитку партійних систем	ПРН-14

країн Центрально-Східної Європи	
---------------------------------	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік;
- письмове тестування;
- аналітичний реферат;
- презентація результатів виконаної індивідуальної роботи студента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виступ на семінарських заняттях, письмове тестування з теми.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Самост. роб.	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
3	3	3	3	3	3	3	3	50	26	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8	24
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	6
Реферат (аналітичне завдання)	1	20
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Мінімальний поріг для допуску до модульної контрольної роботи становить 10 балів. Модульна контрольна робота складається з трьох запитань описово-аналітичного характеру.

Перше запитання покликане оцінити знання з тематичної проблематики відповідного модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на семінарських заняттях. Залежно від обсягу, послідовності викладу і орієнтуванні у тематичному матеріалі, перше запитання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 10 балів.

Друге запитання має на меті оцінити розуміння основних тенденцій розвитку партійних систем країн Центрально-Східної Європи. Залежно від послідовності викладу і орієнтуванні у

тематичному матеріалі, друге запитання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 15 балів.

Третє питання модульної контрольної роботи має творчо-аналітичний характер. Залежно від обґрунтованості аргументів і суб'єктивних висновків студента з визначеної проблематики, третє запитання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 25 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю.

Відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «ПНУ» № 799 від 26 листопада 2019 року.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту заочної форми навчання, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		диференційована	недиференційована
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	незараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Вступ до курсу «Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи»

Предмет, мета і завдання курсу. Історія створення і розвитку ЄС. Європейське економічне співтовариство (1957). Європейське співтовариство (1967). Маастріхтський договір про створення Європейського Союзу (1992). Розширення ЄС 2004 і 2007 рр. Лісабонський договір 2007 р. Організаційна будова і структура ЄС.

ТЕМА 2. Євроінтеграційні процеси в Республіці Польща

Початковий етап євроінтеграційної політики. Встановлення дипломатичних відносин з ЄЕС. Вишеградська група. Європейський Договір про співдружність з ЄЕС 1991 р. Комітет Європейської Інтеграції (КЄІ). Переговорний процес між польським урядом і офіційними структурами ЄС (1998 – 2002). Саміт ЄС в Копенгагені 2002 р., рішення про прийняття Польської Республіки в Європейський Союз. Євроінтеграційна політика президента А. Квасневського. Афіньський саміт 2003 р. Вступ Польщі в ЄС: здобутки й зобов'язання. Наслідки перебування Польщі в ЄС. Європейська політика президентів Л. Качинського і Б. Коморовського. Польсько-українські взаємовідносини в контексті євроінтеграційної політики.

ТЕМА 3. Євроінтеграційні процеси в Чеській Республіці

Зародження спільної політики у відносинах між Чехією і європейськими країнами. Договір про асоціацію з ЄС 1990 р. Умови вступу Чеської Республіки до об'єднаної Європи. Саміт ЄС в

Копенгагені 2002 р., рішення про прийняття Чеської Республіки в Європейський Союз. Афі́нський саміт 2003 р. Червневий референдум 2003 р. в Чехії. 1 травня 2004 р. – офіційний вступ Чехії в ЄС. Чехія в ЄС: сподівання і реальність. Євроскептицизм президента В. Клауса. Чесько-українські взаємовідносини в контексті євроінтеграційної політики.

ТЕМА 4. Словацька Республіка в об'єднаній Європі

Словацька Республіка на шляху до ЄС. Договір про вільну торгівлю 1991 р. Внутрішньополітична боротьба в середині країни в питанні євроінтеграції. Політика президента Р. Шустера. Особливості вступу Словаччини в Євросоюз. Саміт ЄС в Копенгагені 2002 р., рішення про прийняття Словацької Республіки в Європейський Союз. Афі́нський саміт 2003 р. Травневий референдум 2003 р. в Словаччині. 1 травня 2004 р. – Словаччини в ЄС. Перші роки перебування в ЄС. Вступ Словаччини в "шенгенську зону" і "єврозону". Словацько-українські взаємовідносини в контексті євроінтеграційної політики.

ТЕМА 5. Євроінтеграційні процеси в країнах Прибалтики.

Розпад СРСР і формування демократичної системи в прибалтійських країнах. Курс на євроінтеграцію. Саміт ЄС в Копенгагені 2002 р. Афі́нський саміт 2003 р. Офіційний вступ прибалтійських держав в ЄС (травень 2004 р). Литва в Євросоюзі. Політика євроінтеграції латвійського уряду. Особливості євро інтеграційних процесів в Естонії.

ТЕМА 6. Євроінтеграційні процеси в Болгарії.

Становлення демократичної системи в Болгарії. Курс на об'єднану Європу. Асоційований член ЄС (1995). Європейський вектор внутрішньої і зовнішньої урядової політики. Переговорний процес і умови вступу в ЄС. Офіційний вступ в Європейський Союз (2007). Наслідки перебування Болгарії в Євросоюзі. Болгарсько-українські взаємовідносини в контексті євроінтеграційної політики.

ТЕМА 7. Угорщина в Європейському Союзі

Історичні умови взаємовідносин між Угорщиною і ЄС. Угода про асоціацію Угорською Республікою Європейським співтовариством (грудень 1991 р.). Євроінтеграційна програма (1994 – 1996 рр.). Законодавча основа євроінтеграції. Переговорний процес і вступ в Євросоюз. Особливості перебування Угорщини в об'єднаній Європі. Угорсько-українські взаємовідносини в контексті євроінтеграційної політики.

ТЕМА 8. Євроінтеграційні процеси в Румунії.

Трансформаційні процеси в Румунії в 90-х рр. ХХ ст. Курс на євроінтеграцію. Здобуття асоційованого членства в Європейському Союзі (1995). Гельсінський саміт ЄС (грудень 1999 р.). Переговорний процес і умови вступу Румунії в ЄС. Європейська політика румунського уряду. Вступ у Європейський Союз (2007). Основні здобутки і втрати перебування Румунії в Євросоюзі. Румунсько-українські взаємовідносини в контексті євроінтеграційної політики.

ТЕМА 9. Взаємовідносини південнослов'янських країн з Європейським Союзом.

Євроінтеграційні процеси в Словенії, Хорватія на шляху Євросоюз. Вступ Хорватії в ЄС (липень 2013 р). Взаємовідносини Сербії з Європейською Комісією. Євроінтеграційна політика чорногорського уряду. Євроінтеграційні процеси в Боснії і Герцеговині. Македонія і Європейський Союз. Сербо-хорватський конфлікт. Війна в Боснії і Герцеговині. Македонська криза. Врегулювання Косовської кризи.

ТЕМА 10. Росія – ЄС: проблеми взаємовідносин

Особливості взаємовідносин між Росією і Європейським Союзом в 90-х рр. XX ст. Політика російського керівництва щодо ЄС на сучасному етапі. Регіональні конфлікти у відносинах між Росією-ЄС.

ТЕМА 11. Білорусь – ЄС: особливості взаємовідносин

Особливості взаємовідносин між Білоруссю і Євросоюзом. Політика президента О. Лукашенка. Політичне і економічне співробітництво. Білорусь в сучасній східній політиці ЄС.

ТЕМА 12. Україна на шляху до ЄС.

Проголошення незалежності України і формування стратегії європейського розвитку. Етапи взаємовідносин українського уряду і виконавчих структур Євросоюзу. Євроінтеграційна політика України на сучасному етапі. Договірний процес про зону вільної торгівлі асоціацію з ЄС. Угода про Асоціацію Україна-ЄС (2014). Проблеми ратифікації угоди. Взаємовідносини України з Європейським Союзом в умовах військового протистояння на Сході України.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1					
Тема 1. Євроінтеграційні процеси в Республіці Польща.	2	2			6
Тема 2. Євроінтеграційні процеси в Чеській Республіці.	2	2			6
Тема 3. Словацька Республіка в об'єднаній Європі	2	2			6
Тема 4. Євроінтеграційні процеси в країнах Прибалтики.	2	2			6
Тема 5. Євроінтеграційні процеси в Болгарії.	2	2			6
Тема 6. Угорщина в Європейському Союзі	2	2			6
Тема 7. Євроінтеграційні процеси в Румунії.	2	2			4
Тема 8. Взаємовідносини південнослов'янських країн з Європейським Союзом.	2	2			4
Тема 9. Білорусь – ЄС: особливості взаємовідносин	2	2			4
Тема 10. Україна на шляху до ЄС.	2				4
Модульна контрольна робота	–	–	–		–
Разом за семестр	90	20	18		52

Семінари, самостійна робота, індивідуальні завдання

№	Тема	Результати навчання	Форми заняття

1.	Вступ до курсу «Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи»	Розуміти суть і значення євроінтеграційних процесів як суспільної науки в контексті теорії міжнародних відносин; обґрунтувати роль та місце країн ЦСЄ у світі; розглянути структуру, завдання та функції теорії євроінтеграційних процесів.	Лекція – 2 год., Семінар - , Самостійна робота -.
2.	Євроінтеграційні процеси в Республіці Польща	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - 2 год., Самостійна робота – 4 год.
3.	Євроінтеграційні процеси в Чеській Республіці	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - 2 год., Самостійна робота -.
4.	Словацька Республіка в об'єднаній Європі	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - 2 год., Самостійна робота - 4 год.
5.	Євроінтеграційні процеси в державах Прибалтики.	Проаналізувати процес вступу, здобутки, проблеми і особливості Латвії, Литви та Естонії у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - 2 год., Самостійна робота - 4 год.
6.	Євроінтеграційні процеси в Болгарії.	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар -

			2 год., Самостійна робота - 4 год.
7.	Угорщина в Європейському Союзі	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - 2 год., Самостійна робота - 4 год.
8.	Євроінтеграційні процеси в Румунії	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - , Самостійна робота - 2 год..
9.	Євроінтеграційні процеси в Словенії	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - , Самостійна робота - 4 год.
10.	Хорватія в Європейському Союзі	Проаналізувати процес вступу, здобутки і проблеми країни у складі ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - 2 год., Самостійна робота - 4 год.
11.	Взаємовідносини південнослов'янських країн з Європейським Союзом.	Охарактеризувати й проаналізувати проблеми й перспективи країн на шляху до ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - , Самостійна

			робота -
12.	Росія – ЄС: проблеми взаємовідносин	Розкрити суть протистояння між Заходом і Росією у контексті політики ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - , Самостійна робота - 4 год.
13.	Білорусь – ЄС: особливості взаємовідносин	Проаналізувати суспільні процеси в Білорусі й взаємовідносини з ЄС.	Лекція – 2 год., Семінар - , Самостійна робота - 4 год.
14.	Україна на шляху до ЄС.	Розуміти необхідність і невідворотність європейського шляху України. З'ясувати перспективи і переваги від реалізації цього напрямку зовнішньої політики України.	Лекція – 2 год., Семінар - 2 год., Самостійна робота - 4 год.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Базова література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Азбука європейської інтеграції : навч.-метод. посіб. / [І. Яковюк, Л. Трагнюк, В. Меделєєв]. Харків, 2006. 165 с. 2. Баган, О. Українська Понтида : геополіт. виміри сучасної України. Дрогобич, 2002. 190 с. 3. Бочаров С. Інтеграція Польщі до Європейського Союзу (1989–2004 рр.) // Схід. 2008. №4. 4. Брусиловська О. Посткомуністична Східна Європа: зовнішні впливи, внутрішні зміни. Монографія. Одеса, 2007. 5. Віднянський С. В. Об'єднана Європа: від мрії до реальності : історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу. Київ, 2009. 375 с. 6. Дністрянський М. С. Етнополітична географія України: проблеми теорії, методології, практики : монографія. Львів, 2006. 479 с. 7. Білоус О. Євроатлантична інтеграція України: проблеми та перспективи : навч. 	

			робота -
12.	Росія – ЄС: проблеми взаємовідносин	Розкрити суть протистояння між Заходом і Росією у контексті політики ЄС.	Лекція – 2 год., Семинар - , Самостійна робота - 4 год.
13.	Білорусь – ЄС: особливості взаємовідносин	Проаналізувати суспільні процеси в Білорусі й взаємовідносини з ЄС.	Лекція – 2 год., Семинар - , Самостійна робота - 4 год.
14.	Україна на шляху до ЄС.	Розуміти необхідність і невідворотність європейського шляху України. З'ясувати перспективи і переваги від реалізації цього напрямку зовнішньої політики України.	Лекція – 2 год., Семинар - 2 год., Самостійна робота - 4 год.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Базова література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Азбука європейської інтеграції: навч.-метод. посіб. / [І. Яковюк, Л. Трагнюк, В. Медеяєв]. Харків, 2006. 165 с. 2. Баган, О. Українська Понтида : геополіт. виміри сучасної України. Дрогобич, 2002. 190 с. 3. Бочаров С. Інтеграція Польщі до Європейського Союзу (1989–2004 рр.) // Схід. 2008. №4. 4. Брусиловська О. Посткомуністична Східна Європа: зовнішні впливи, внутрішні зміни. Монографія. Одеса, 2007. 5. Віднянський С. В. Об'єднана Європа: від мрії до реальності : історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу. Київ, 2009. 375 с. 6. Дністрянський М. С. Етнополітична географія України: проблеми теорії, методології, практики : монографія. Львів, 2006. 479 с. 7. Білоус О. Євроатлантична інтеграція України: проблеми та перспективи : навч. 	

- посіб. / О. Білоус, І. Доцяк, В. Климончук. Івано-Франківськ, 2007. 101с.
8. Євроатлантичний вектор України : національна доповідь / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Нац. акад. наук України; ред. кол. С. І. Пирожков, І. О. Кресіна, А. І. Кудряченко, Ю. С. Шемшученко та ін. Київ, 2019. 328 с.
 9. Комар В. Л. Концепція прометеїзму в політиці Польщі (1921–1939 рр.). Івано-Франківськ: Вид-во “Місто НВ”, 2011. 360 с.
 10. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-ге вид. Київ, 2010. 171 с.
 11. Кудряченко А. І. Геополітика : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В. О. Храмов. Київ, 2004. 293 с.
 12. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу. К., 2005.
 13. Розширення Європейського Союзу: вплив на відносини України з центральноєвропейськими сусідами / [І. Бураковський, В. Мовчан, О. Вітер та ін. ; редкол.: І. Солоненко та ін.]. Київ, 2004. 358 с.
 14. Рудич Ф. М. Момент істини. Трансформація політичних та економічних структур в країнах Центральної та Східної Європи // Нова політика. 1995. №6. С.32–37.
 15. Україна на міжнародній арені: 36. документів матеріалів 1991–1995. К., 1998.

Допоміжна:

16. Вандич П. Ціна свободи. Історія Центрально-Східної Європи від Середньовіччя до сьогодення. К.: Критика, 2004. 463 с.
17. Зашкільняк Л. О., Крикун М. Г. Історія Польщі: від найдавніших часів до наших днів. – Львів, 2002. – 752 с.
18. Зашкільняк Л., Крикун М. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. [Електронний ресурс]. – Львів, 2002. – Режим доступу: <http://www.ex.ua/view/6080077?r=82543.80938>
19. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів / За редакцією Леоніда Зашкільняка. – Львів, 2001. – 660 с.
20. Історія Центрально-Східної Європи. За ред. Л.Зашкільняка. [Електронний ресурс]. – Львів, 2001. – Режим доступу: <http://www.ex.ua/view/2686046>
21. Яровий В.І. Новітня історія Центрально-Східної Європи і балканських країн К., 2005.
22. Бжезинський З. Велика шахівниця. К., 2015.
23. Вахудова М.А. Нерозділена Європа. Демократія, важелі впливу та інтеграція після комунізму. К., 2010.
24. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навчальний посібник. К., 2007.
25. Зовнішня політика України. К., 2007.
26. Історія Центрально-Східної Європи. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів / За ред. Леоніда Зашкільняка. Львів, 2005.
27. Кіш Є. Центральна Європа в сучасній системі єврорегіональної інтеграції . Ужгород, 2008.
28. Кріль М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). К., 2008.
29. Політика європейської інтеграції. Навчальний посібник / Під. ред. В. Г. Воронової. К., 2007.
30. Шіммельфенніг Ф. Європеїзація Центральної та Східної Європи. К., 2010.
31. Яровий В. Новітня історія Центральноєвропейських та Балканських країн ХХ століття. К., 2005.